

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ НАСЛІДКИ БЕЗРОБІТТЯ

Снурніцина А.О. snurnitsinaa@gmail.com

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Безробіття є не тільки економічною, але й серйозною соціальною проблемою. Причому соціальні втрати більш суттєві для суспільства. Узагалі наслідки безробіття дуже різноманітні та масштабні за впливом. Щоб оцінити ступінь цього впливу, доцільно провести дослідження як економічних, так і соціальних наслідків безробіття.

Наявність безробіття в суспільстві свідчить про неповне використання трудових ресурсів. Надмірне безробіття, без сумніву, негативно відображається на всій економіці країни. У цілому вплив безробіття на економічне та соціальне життя суспільства суперечливий.

До негативних соціально-економічних наслідків безробіття можна віднести:

1. Незайнята робоча сила.
2. Безробіття сковує вимоги профспілок про підвищення заробітної плати, тобто спрацьовує на користь вимог союзів підприємців.
3. При тривалому безробітті працівник втрачає кваліфікацію, а одержання нової кваліфікації й адаптація до нових умов часто протікають для нього болісно.
4. Безробіття веде до прямого падіння раніше досягнутого рівня життя. Допомога по безробіттю завжди є меншою, аніж заробітна плата і має тимчасовий характер. Зростання безробіття знижує купівельний, інвестиційний попит, скорочує обсяги заощаджень у населення. Наприклад, у Франції безробітні протягом 30 місяців отримують 79% заробітку, як страхову допомогу. В Італії та Німеччині приблизно половина людей, що залишилися без роботи, не знаходять нової протягом 12 місяців після звільнення. Щедра допомога - в Німеччині - 72%, у Португалії - 81%, у Бельгії - 82%.
5. Сам факт безробіття наносить людині тяжку психологічну травму, порівняну із самими неприємними обставинами (смерть близьких, тюремне ув'язнення тощо). Про масштаби соціальних наслідків безробіття свідчить ряд фактів.

Безробіття несе прямі економічні витрати для всього суспільства. Коли частина людей залишається без роботи, це означає, що виробництво скорочується у порівнянні з обсягом, що міг бути досягнутий в умовах повної зайнятості. Згідно з оцінками експертів, збільшення безробіття на 1% призводить до втрати майже 2% обсягу річної продукції, тобто суспільство втрачає визначений обсяг недовироблених товарів і послуг. Економісти визначають цю «загублену» продукцію як відставання обсягу валового продукту, що представляє собою величину, на яку фактичний ВВП є меншим потенційного ВВП (Відставання обсягу ВВП = Потенційний ВВП - Фактичний ВВП) [1].

Отже, соціально-економічні наслідки безробіття можна сформулювати таким чином: відбувається знецінення, недовикористання людського потенціалу суспільства, погіршується якість життя безробітних та їх членів родини, підсилюється тиск на розмір заробітної плати зайнятих із боку конкуруючих на ринку праці, збільшуються витрати суспільства й індивіда на відновлення чи зміну професійного статусу і рівня продуктивності праці, формуються категорії осіб, які схильні до вчинків, що суперечать прийнятим соціальним нормам і цінностям.

Список використаних джерел:

1. Іляницька О.В. Проблеми безробіття і трудова міграція українців // Актуальні проблеми економіки. - 2018. - № 8(50). – С. 167-172

Науковий керівник: Попова Т.В., к.е.н., доцент